

Յ Ա Ն Կ

ՀԱՏՈՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԻ

1. ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՆՎԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ա. Ձեռագրեր

№№ 35, 45, 52, 66, 74, 80, 96, 104, 120, 131, 133, 151, 179, 182, 188, 189, 190, 198, 200, 201, 223, 224, 231, 236, 237, 238, 248, 254, 261, 264, 270, 274, 282, 289, 294, 297, 307, 331, 332, 333, 338, 347, 348, 351, 362, 363, 389, 428, 456, 457, 503, 507, 510, 516, 533, 588, 659, 679, 684, 702, 715, 745, 762, 774, 779, 784, 791, 800, 803, 804, 825, 829, 835, 840, 852, 857, 896, 906, 915, 917, 953, 977, 981, 992, 1023, 1034, 1038, 1052, 1096, 1112, 1113, 1123, 1125, 1128, 1130, 1136, 1153, 1177, 1203, 1206, 1215, 1245, 1249, 1251, 1255, 1260, 1263, 1268, 1278, 1285, 1294, 1308, 1312, 1315, 1317, 1318, 1327, 1336, 1365, 1393, 1405, 1407, 1420, 1428, 1443, 1449, 1469, 1472, 1474, 1487, 1502, 1510, 1527, 1528, 1539, 1542, 1549, 1558, 1567, 1578, 1586, 1597, 1605, 1606, 1610, 1624, 1626, 1628, 1669, 1684, 1702, 1714, 1739, 1742, 1752, 1754, 1764, 1771, 1782, 1832, 1856, 1862, 1864, 1865, 1909, 1918, 1923, 1924, 1926, 1927, 1940, 1979, 1989, 2008, 2025, 2039, 2056, 2076, 2089, 2096, 2105, 2135, 2149, 2166, 2175, 2180, 2277, 2303, 2308, 2309, 2326, 2330, 2360, 2386, 2389, 2396, 2399, 2404, 2405, 2407, 2408, 2424, 2444, 2454, 2459, 2470, 2484, 2494, 2503, 2534, 2536, 2558, 2567, 2577, 2587, 2669, 2680, 2693, 2705, 2709, 2735, 2758, 2802, 2804, 2831, 2838, 2846, 2940, 2962, 3001, 3002, 3004, 3007, 3034, 3071, 3114, 3119, 3145, 3165, 3196, 3218, 3231, 3273, 3291, 3326, 3333, 3359, 3371, 3382, 3392, 3393, 3400, 3415, 3426, 3430, 3442, 3489, 3496, 3519, 3542, 3573, 3602, 3633, 3646, 3647, 3688, 3697, 3771, 3858, 3873, 3904, 3926, 3946, 3979, 3980, 3992, 4004, 4006, 4022, 4032, 4043, 4049, 4064, 4101, 4106, 4109, 4122, 4123, 4126, 4130, 4140, 4145, 4157, 4158, 4171, 4176, 4183, 4188, 4205, 4208, 4217, 4276, 4281, 4304, 4309, 4316, 4336, 4348, 4387, 4403, 4451, 4458, 4472, 4536, 4546, 4550, 4559, 4599, 4614, 4620, 4631, 4640, 4658, 4661, 4663, 4677, 4684, 4690, 4693, 4702, 4723, 4836, 4856, 4905, 4912, 4921, 4930, 4953, 4955, 4969, 4970, 4981, 5019, 5053, 5099, 5136, 5153, 5174, 5176, 5195, 5236, 5261, 5263, 5301, 5302, 5343, 5350, 5361, 5397, 5403, 5428, 5491, 5496, 5499, 5537, 5544, 5562, 5567, 5568, 5571, 5599, 5604, 5623, 5634, 5652, 5684, 5690, 5725, 5774, 5787, 5824, 5848, 5875, 5909, 5914, 5921, 5956, 5964, 5992, 6053, 6071, 6112, 6135, 6186, 6196, 6201, 6215, 6220, 6231, 6256, 6273, 6291, 6323, 6340, 6351, 6353, 6363, 6364, 6393, 6411, 6419, 6423, 6431, 6485, 6497, 6507, 6513, 6518, 6526, 6543, 6569, 6663, 6665, 6673, 6697, 6731, 6772, 6776, 6778, 6779, 6783, 6801, 6802, 6825, 6873, 6966, 6977, 6979, 6989, 6992, 7004, 7010, 7013, 7014, 7017, 7029, 7040, 7046, 7050, 7070, 7089, 7098, 7099, 7111—7114, 7119, 7122, 7124, 7131, 7140, 7143, 7148, 7158, 7168, 7219, 7220, 7227, 7236, 7249, 7270, 7293, 7300, 7305, 7317, 7364, 7371, 7376, 7381, 7392, 7393, 7409, 7411, 7412, 7422, 7432, 7465, 7475, 7491, 7511, 7512, 7517, 7524, 7546, 7552, 7566, 7574, 7580, 7583, 7713, 7740, 7758, 7794, 7839, 7842, 7850, 7874, 7880, 7881, 7883, 7911, 7918, 7954, 7958, 7994, 7998, 7606, 7622, 7623, 7630, 7633, 7641, 7642, 7665, 7676, 7697, 7698, 7709, 7713, 7758, 7794, 7839, 7842, 7850, 7874, 7880, 7881, 7883, 7911, 7918, 7954, 7958, 7960, 7985, 7992, 8029, 8030, 8065, 8106, 8131, 8135, 8155, 8156, 8177, 8196, 8204, 8205, 8207, 8210, 8233, 8281, 8315, 8325, 8349, 8384, 8386, 8388, 8397, 8425, 8438, 8444, 8451, 8454, 8460, 8462, 8468, 8506, 8523, 8568, 8571, 8586, 8588, 8594, 8597,

၉

դ. Լուսանկարների ֆոնդ

№№ 110, 134, 170

ՄՀԳ—Մոսկվայի Լենինի անվան գրադարան, ARM. № 21:

Էրմիտաժ—Լենինգրադ, Էրմիտաժ, V, 3—535:

Վաշինգտոն Կոնգրեսի գրադարան, ARM. MS. 3:

ե. Հիշատակարանների ժողովածուներ (անտիպ)

Ղ. Փիրզալիսյան, *Ենջիսարք, հտ. Ա—Ենջիսարք պատմութեան Հայոց, ձեռ. № 6332:*

Ղ. Փիրզալիսյան, *Ենջիսարք, հա. Բ—Ենջիսարք պատմութեան Հայոց, ձեռ. № 4515:*

6273—Ղ. Փիրզալիսյան, *Հիշատակարանների և այլ նյութերի ժողովածու:*

9027—Ղ. Փիրզալիսյան, *Հիշատակարանների և այլ նյութերի ժողովածու:*

6333—Հովն. Բաղդասյան, *Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Վասպուրականի:*

զ. Ձեռագրաց ցուցակներ (անտիպ)

ԱԼԿԳԱԻ—Ս. Պ. Լալաֆայան, *Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Վրացական ՍՍՀ գիտութիւնների ակադեմիայի ձեռագրերի ինստիտուտ:*

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ—Մեսրոպ Տեղապետ, *Հայերէն ձեռագրերի ընդհանուր ցուցակ: Մաշտոցի անվան մատենադարան, ձեռագրատուն, ձեռագրաց ցուցակների ֆոնդ:*

ՊՊԹ—Ս. Լալաֆայան, *Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Վասպուրականի, Երեւանի պետական պատմական թանգարան, ազգագրութեան բաժնի արխիւ:*

ՏԵՐԱՎԶ—Ս. Վ. Տեղապետ, *Ձեռագրեր նախաձեռնողի վանաց Դարաշամրի Ս. Ստեփանոսի, որի Գողթն: Մաշտոցի անվան մատենադարան, ձեռագրատուն, ձեռագրաց ցուցակների ֆոնդ:*

ՏԻՐԱՅՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏ—General catalogue of the armenian manuscripts in the Bodleian Library at Oxford.

Մաշտոցի անվան մատենադարան, արխիվային բաժին

Տիրայր վարդապետի արխիվ, *թղթապանակ 119—122, վավերագիր 1ա—1իդ:*

Տիրայր վարդապետ—*թղթապանակ 118, վավերագիր 1ա—1դ:*

ՔՅԲ—Ս. Է. Քուլանջյան, *Մայր ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Բուխարեստի² շէյխ մշակույթի տան մատենադարանի: Մաշտոցի անվան մատենադարան, ձեռագրատուն, ձեռագրաց ցուցակների ֆոնդ:*

2. ՁԵՌԱԳՐԱՅ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐ (տպված)

ՅՂԱԲ—Լ'արգէն արքուիլից կարողիկոս, *Ցուցակ ձեռագրաց Անկիւրիոյ Կարմիր վանուց և շրջակայից, Անթիլիաս, 1957:*

ՅԶԲԱԻԱ—Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Բարիդի, կազմեց Հրաչեայ Աճառեան, Վիեննա, 1910: Նախապես տե՛ս Վանդէս ամսօրեայ, 1905—1909 թթ.:

ՅԶԼԱ—Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Լվովի համալսարանի մատենադարանի, արքեպիսկոպոսարանի և Ստանիսլաւովի, կազմեց Ն. Ակիմեան, Վիեննա, 1961: Նախապես տե՛ս Վանդէս ամսօրեայ, 1936, 1937, 1948—1950 թթ.:

ՅԶԶԱ—Արամսոզդ արք. Միւրմէնեան, *Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Հալէպի Ս. Քառասուն մանկունք եկեղեցւոյ և մասնատրաց, Երուսաղէմ, 1935:*

ՅԶՂԲ—Լ'արգէն արքուիլից կարողիկոս, *Ցուցակ ձեռագրաց Ղալաթիոյ ազգային մատենադարանի Հայոց, Անթիլիաս, 1961:*

ՅԶՆԲԱԿ—Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Նոր Բայազետի, կազմեց Հրաչեայ Աճառեան, Վիեննա, 1924: Նախապես տե՛ս Վանդէս ամսօրեայ, 1909—1913 թթ.:

¹ Այն դեպքում, երբ Ցուցակը հեղինակի մոտ է, հասցեն չի նշվում:

² Սուրբ ժողովածուի Ա հատորում սխալմամբ տպագրվել է Բուդապեշտի (Էշ ԻԸ):

829ԿԱ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Նիկոսիայի ի Կիպրոս, կազմեց Ն. Ակինեան, Վիեննա, 1961: Նախապես տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1953—1957 թթ.:
 82ԱԳ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Ս. Նշանի վանուց ի Սերաստիա, կազմեց Թորգոմ արքեպ. Գուշակեան, Վիեննա, 1961: Նախապես տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1922—1929, 1958 թթ.:
 82ՍԿԱ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Սանասարեան վարժարանի ի Կարին, կազմեց Հրաչեայ Աճառեան, Վիեննա, 1900: Նախապես տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1896—1897 թթ.:
 82ՎԼ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Վասպուրականի, կազմեց Ծրուանդ Լալեան, պրակ Ա, Բիֆլիս, 1915:
 82ՎՍ, I—Խաչնի Սարգիսեան, Մայր ջուցակ հայերէն ձեռագրաց մատենադարանին Մխիթարեանց ի Վենետիկ, հտ. 1, Վենետիկ, 1914:
 82ՎՍ, II—Նուրի հտ. 2-րդ, Վենետիկ, 1924:
 82ՎՍ, III—Բաբեղ Սարգիսեան, Գրիգոր Սարգսեան, Մայր ջուցակ հայերէն ձեռագրաց մատենադարանին Մխիթարեանց ի Վենետիկ, հտ. 3, Վենետիկ, 1966:
 «Բանբեր Մատենադարանի», Մ 9—Ս. Է. Փլաւելյան, Համառոտ ջուցակ հայերէն ձեռագրաց Գեղա հայաքաղաքի (տե՛ս «Բանբեր Մատենադարանի», Մ 9, Երևան, 1969):
 «Բանբեր Մատենադարանի», Մ 11—Օ. Եղանյան, Կ. Սուխասյան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց արևելագետ սրբ. Հարութ Ուլտեր Բեյլիի, Զավեն Ս. Վ. Արզումանյան, Հայերեն ձեռագրեր Հյուսիսային Ամերիկայում:
 Հ. Քյուրտյան, Համառոտ ջուցակ հայերեն գրչագիրներու Քյուրտյան հավաքածուի ի Ուիչիգա, Կանզաս ԱՄՆ (այս երեք ջուցակները տե՛ս «Բանբեր Մատենադարանի», Մ 11, Երևան, 1973, էջ 357—376, 377—398, 399—422):
 Զմիւռնիա—Տրդատ Եպիս. Պալեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց ի Զմիւռնիա, տե՛ս «Դասիկ», Մ 4, 1921:
 Զմառ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Զմառի վանքի մատենադարանի, հտ. Բ, «Անտոնեան հաւաքածոյ», կազմեցին Ն. Ակինեան և Հ. Ոսկեան, Վիեննա, 1971:
 ԹՅԱՎ, 3. Թօփեմեան, Յուցակ ձեռագրաց Արմաշի վանքին, Վենետիկ, 1962:
 ԹՅԺԴ, Բ—Յ. Թօփեմեան, Յուցակ ժողովածուաց Դաղեան Խաչիկ վարդապետի, մասն Բ, Վաղարշապատ, 1900:
 ԹՅԺԴ, Ա—Յ. Թօփեմեան, Յուցակ ձեռագրաց Դաղեան Խաչիկ վարդապետի, մասն Ա, Վաղարշապատ, 1898:
 ՄԻՆԱ—Նոր Զուլայի անհատական և Փերիայի եկեղեցական ու անհատական ձեռագրեր:
 ՄԻՆՁ—Յուցակ ձեռագրաց Նոր Զուլայի Ս. Ամենափրկչեան վանաց Թանգարանի, հտ. Բ, կազմեց Լ. Գ. Մինասեան, Վիեննա, 1972:
 Մուրմար, I \ Սանակ Ա. Մուրտեան, Նազարեթ Պ. Մարտիրոսեան, Յուցակ ձեռագրաց Մշոյ Մուրմար, II \ Ս. Առաքելոց-Քարդմանշաց վանքի և շրջակայից, Երուսաղէմ, 1967:
 Յովհաննէս—Ստեփանոս արքեպ. Յովսէփեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Նիկոմեդիոյ և շրջակայից, Վենետիկ, 1969:
 ՈՅՄՎ—Յուցակ ձեռագրաց Մխիթարեան մատենադարանին ի Վիեննա, կազմեց Հ. Ոսկեան, Վիեննա, 1963: Նախապես մասամբ տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1945:
 ՊՅԶ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Վանուց Ս. Կարապետի և Ս. Դանիէլի ի Կեսարիա, կազմեց Տրդատ Եպ. Պալեան, Վիեննա, 1963: Նախապես տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1959—1960:
 ՏՆԴԱՎՁ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Նոր Զուլայի Ամենափրկիչ վանքի, հտ. Ա, կազմեց Ս. Տեր Աւետիսեան, Վիեննա, 1970:
 ՊՎՅԱ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց ի Թուրքիա, հտ. Ա. Կեսարիոյ վիճակ, տետր Ա, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Ս. Սարգիս վանուց ի Կեսարիա, կազմեց Տրդատ վրդ. Պալեան առաջնորդ Հայոց Կեսարիոյ, Կ. Պոլիս, 1892:
 ՏՅԶԿՄՎ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց կայսերական մատենադարանին ի Վիեննա, կազմեց Յակոբոս Տաշեան, Վիեննա, 1891: Նախապես տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1891:
 ՏՅՄՎ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց մատենադարանին Մխիթարեանց ի Վիեննա, կազմեց Յակոբոս Տաշեան, Վիեննա, 1895:
 ՔՅԶՎ—Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Զմառի վանքի մատենադարանին, կազմեց Մեսրոպ վրդ. Քէշիշեան, Վիեննա, 1964:
 ՄՅՅՆՄՍ, 1—Մայր ջուցակ հայերէն ձեռագրաց Երոպայի մասնաւոր հաւաքումներու, հտ. Ա, Փարիզ, 1950:
 ՄՅՅՆՊ—Մայր ջուցակ ձեռագրաց սրբոց Յակոբեանց, կազմեց Նորայր Եպիս. Պողոսեան,

- Երուսաղեմ, Հ. Ա., 1966, Հ. Բ., 1967, Հ. Գ., 1968, Հ. Դ., 1969, Հ. Ե., 1971, Հ. Զ., 1972, Հ. Է., 1974, Հ. Ը., 1977, Հ. Թ., 1979:
- ՄՅՁԵԱ, I—Մայր ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Երուսաղէմի սրբոց Յակոբայեց վանքի, հտ. Ա, կազմեց Արտաւազդ արքեպիս. Սիրմէեան, Վենետիկ, 1948:
- ՄՅՁՁՄՍ—Մայր ցուցակ ձեռագրաց Հալէպի և Անթիլիասի ու մասնաւորաց, հտ. Բ, կազմեց Արտաւազդ արքեպիս. Սիրմէեան, Հալէպ, 1936:
- Ասլանեան, «Տաճար»—Գէորգ վրդ. Ասլանեան, Հնութիւնները, տե՛ս «Տաճար», 1912, № 4:
- Արծնեան, «ՀԱ»—Հ. Քոսեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Արծնեան վարժարանի ի Կարին, «Հանդէս ամսօրեայ», 1961:
- Բաղդատ, «ՀԱ»—Մ. Տ. Աղզային ձեռագիրը ի Պաղտատ, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1889:
- Բաս. «Բանասէր»—Կ. Հ. Բասմալեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց աղզային մատենադարանին Պարիսի, տե՛ս «Բանասէր» (Փարիզ), Ա, 1899:
- Գասապեան, «ՀԱ»—Ն. Գասապեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց ի Բուլգարիա, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1947, № 1:
- Թալաս—Տ. վ. Պ. Յուցակ հայերէն ձեռագրաց ի Թալաս (թե՛մ Կեսարիոյ), տե՛ս «Արեւելեան մամուլ» (Զմյուռնիա), Իէ տարի, 1897:
- Թեհրան, «ՀԱ»—Հ. Ոսկեան, Յուցակ Թեհրանի հայերէն ձեռագիրներու, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1953:
- Լոնդոն, «ՀԱ»—Մեսրոպ վ. Գ. Գրիգորեան, Ժէ դարու երկու հայերէն ձեռագիրը Լոնտոնի մէջ, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1961:
- Կարնոյ գիւղեր, «ՀԱ»—Քոսեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Կարնոյ գիւղերու, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1963:
- Կոր. «Բանասէր»—Կորին վրդ. ճամբուս վրայ տեսած ձեռագիրներս, տե՛ս «Բանասէր» (Փարիզ), հտ. է, 1905:
- Հ. Ե. Փ. «Բազմավէպ»—Հ. Նդիա Փէշկեան, Յիշատակարանը գրչագրաց սբ. գրոց, տե՛ս «Բազմավէպ», 1935:
- Ն. Միքայելյան, «Էջմիածին»—Նուբար Միքայելյան, Լիակատար ցուցակ մայր աթոռ սբ. էջմիածնի մատենադարանի ձեռագրերի, տե՛ս «Էջմիածին» (տարրեր համարներում):
- Մաղնիսա—Տ. վ. Պ. Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Ս. Սիօնի և Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցեաց Մաղնիսայի (թե՛մ Կեսարիոյ), տե՛ս «Արեւելեան մամուլ» (Զմյուռնիա), Իէ տարի, 1897:
- Ն. Մառ.—Ն. Մառ, Յուցակ համառոտ ձեռագրաց վանուց Սեանայ, Մոսկվա, 1892:
- Ոսկաս, «ՀԱ»—Հ. Ոսկեան, Ն. Գասպարեան, Յուցակ հայերէն ձեռագրաց ի Բուլգարիա, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1938:
- Չարմահալ, «Բազմավէպ»—Ա. Նրեմեան, Ժէ դարի մի գրչագիր Աւետարան, տե՛ս «Բազմավէպ», 1951:
- Պօղոսեան, «ՀԱ»—Հ. Ն. Պօղոսեան, Հայերէն ձեռագիրներ ի Բուլգարիա, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», № 1—2, 1948:
- Վ. Ագուլիս, «Արարատ»—Մեսրոպ վրդ. Մախսուտեան, Նկարագրութիւն և յիշատակարանը ձեռագրաց Ս. Թովմայի առաքելոյ վանուց և եկեղեցեացն Վերին Ագուլեաց, եկեղեցւոյն Տանակերտ գեղջ և անձանց մասնաւորաց, տե՛ս «Արարատ», 1911, 1914, 1915:
- Վ. Թորգոմեան, «Բազմավէպ»—Վ. Թորգոմեան, Հայ բժշկական ձեռագիրը Ս. Ղազարու վանքին, տե՛ս «Բազմավէպ», 1923—1926:
- Վ. Յովհաննիսեան, «Բազմավէպ»—Վ. Յովհաննիսեան, Մազաղաթեայ Աւետարան մը, տե՛ս «Բազմավէպ», 1950:
- Յ. Քիրտեան, «Հասկ»—Յ. Քիրտեան, Նոր Զուլայի Ամենափրկչեան վանքին ձեռագրաց հաւաքման բժշկարանները, տե՛ս «Հասկ», 1939, № 6:
- F. MacIer, «Բանասէր», 1905, հտ. է:
- Heck «ՀԱ»—Հ. Ոսկեան—Heck հնավաճառին հայերէն ձեռագիր Աւետարանը, տե՛ս «Հանդէս ամսօրեայ», 1965:
- Artab—Erganzungs Verzeichniss der armenischen Handschriften Preussischen Statsbibliothek zu Berlin, Berlin, 1934.
- Baronian Bodleian—Catalogue of the Armenian Manuscripts in the Bodleian Library by the rev. Sukias Baronian and F. C. Conybeare, Oxford, 1918.
- Gallery—Strarpie der Nersessian, Armenian, Manuscripts in the Freer Gallery of Art, Washington, 1963.
- Finck, Tubingen, I—K[öniglichen] Universitätsbibliothek zu Tübingen. Veröffentlich-

- ungen l'Atlas zum katalog der armenischen Handschriften. l'Armenische Paleographie, von Franz Nikolaus Finck, Tübingen, 1907.
- KarHB—Die Handschriften—Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin, Zehnter Band, Verzeichniss der armenischen Handschriften von Dr. N. Karamianz, Berlin, 1888. *Հախաղես տե՛ս «Բաղմալէպ», 1888:*
- CBCon—A Catalogue of the Armenian manuscripts in the British Museum, by Frederick Cornwallis Conybeare, London, 1913.
- CBNMac—Catalogue des manuscrits arméniens et géorgiens de la Bibliothèque Nationale, par Frédéric Macler. Paris, 1908.
- Not. Mac.—Notices de manuscrits arméniens vus dans quelques bibliothèques de l'Europe centrale, par Frédéric Macler, Paris, 1913, Extrait du Journal Asiatique (septembre-octobre et novembre-décembre, 1913).
- AHTFG—Systematisch-Alphabetischer Hauptkatalog der Königl. Universitätsbibliothek zu Tübingen. M. Handschriften. & Orientalische. XIII, Verzeichnis der armenischen Handschriften der Königl. Universitätsbibliothek von Franz Nikolaus Finck und Levon Gjandschekian, Tübingen, 1907.
- Not. Mac., II—Notices de manuscrits arméniens ou relatifs aux Arméniens vus dans quelques bibliothèques de la Péninsule Ibérique et du Sud-Est de la France, par Frédéric Macler (*տե՛ս* Revue des Études Arméniennes, t. II, Paris, 1922, fascicule 1, 2).
- Rapp. Mac., X—Rapport sur une mission scientifique en Roumanie (juin-août, 1927), par Frédéric Macler (*տե՛ս* Revue des Études Arméniennes, t. X, fascicule 1, Paris, 1930).
- Rapp. Mac., XXII—Rapport sur une mission scientifique en Belgique, Hollande, Danemark et Suède (juillet-septembre, 1922), par Frédéric Macler. Extrait des Nouvelles archives des missions scientifiques, t. XXII, fascicule 5, Paris, 1924).
- Վատիկանի դրագարան*—Codices Armeni bibliothecae Vaticanae Borgiani, Vaticani Berberini Chisiani, Eugenius Tisserant, Romae, MCMXXVII.

3. Մ Ա Մ Ո Ւ Լ

- «Ազգագրական հանդէս», ԺԲ, 1905:*
- «Անահիտ», Բ, 1946:*
- «Արարատ», 1872, 1875, 1888, 1905, 1911, 1915:*
- «Արեւիկան մամուլ», 1897:*
- «Արձագանք», 1888:*
- «Բաղմալէպ», 1886, 1891, 1923, 1925, 1935, 1950, 1951:*
- «Բանասէր» (Փարիզ), Ա. 1899, Բ, 1900, 2, 1904, է, 1905:*
- «Դափնի» (Զմյուռնիա), 1921, № 4:*
- «Էջմիածին», 1950—1952, 1960, 1963—1965, 1971, 1975:*
- «Լոյս», 1905, 1906:*
- «Լուսնայ», 1902, №№ 2, 3:*
- «Սաղիկ», 1891, 1892, 1897:*
- «Հանդէս ամսօրեայ», 1889, 1891, 1894, 1896—1897, 1905—1913, 1925—1926, 1935—1938, 1945, 1947—1950, 1953—1966:*
- «Հասկ», 1939, 1941, 1973:*
- «Պատմա-քանասիրական հանդէս», № 1, 1958:*
- «Սիրոն», 1964, 1966, 1968, 1972, 1974:*
- «Տաճար», 1912:*
- „Journal Asiatique“, № № 2, 9—12, 1913.

4. Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

- Աղալնունի Այցելութեան Միջոցով Աղանունի, Միաբանք և այցելութեան հայ երուսաղէմի, երուսաղէմ, 1929:*
- Աղուանք—Մ. Բարխուդարեանց, Աղուանից երկիր և դրացիք (Միջին Դաղստան), Թիֆլիս 1893:*

Արցախ—Մ. Բաղդատյանց, Արցախ, Բագու, 1895:
 Բալու—Կուրին վարդապետ, Ձեռագիրներ (Վոյսա, Կ. Պոլիս, 1905):
 Բժշկյանց, Ճանապարհորդութիւն ի Լեհաստան, Վենետիկ, 1830:
 Գեղարքունի—Մեծագլուխ արքեպիսկոպոս, Սմբատեանց, Տեղեկագիր Գեղարքունի ժողովարդ գաւառի, որ այժմ Նոր-Բայազիտ գաւառ, Վաղարշապատ, 1895:
 Դիւան—Դիւան Հայոց պատմութեան, Գիրք Ժ, Թիֆլիս, 1912:
 Երնշակ—Մեծագլուխ արքեպիսկոպոս, Սմբատեանց, Նկարագիր Երնշակայ Ս. Կարապետի Վանից և շրջակայից նորին, Տիֆլիս, 1906:
 Թորոս աղբար, Ա—Գարեգին Մովսէսեանց, Թորոս Աղբար, Ա. Կ. Պոլիս, 1979:
 Թորոս աղբար, Բ—Նույնը, Բ, Կ. Պոլիս, 1884:
 Կամենից—Ղ. Ալիշան, Տարեգիրք Հայոց Լեհաստանի և Ռումինիոյ, Վենետիկ, 1896:
 Հնոց և նորոց—Գ. Մեծաճառեանց, Հնոց և նորոց պատմութիւն վասն Դաւթի և Մովսէսի եղբայրացւոյ, Կ. Պոլիս, 1874:
 Ճանիկյան—Հ. Կ. Ճանիկեան, Հնութիւնք Ակնայ, Թիֆլիս, 1895:
 Շահապիզ—Նուստանգ Շահապիզ, Պատմական պատկերներ, Թիֆլիս, 1903:
 Շահապիզ—Նուստանգ Շահապիզ, Հին Երևանը, Երևան, 1931:
 Շամախի—Մեծագլուխ արքեպիսկոպոս, Սմբատեանց, Նկարագիր Ս. Ստեփաննոսի վանաց Սաղիւնի և միւս վանքերից և ուխտատեղեաց ևս և քաղաքացն և գիւղերէնց որք ի Շամախայ թեմի, Տիֆլիս, 1890:
 Ախսական—Ղ. Ալիշան, Սխական, Վենետիկ, 1893:
 Ա. Ալաշայեան, Պատմութիւն Երզնկայի Հայոց, Գահիրէ, 1952:
 Ա. Ալաշայեան, Պատմութիւն Հայ Կեսարիոյ, Հտ. Բ, Գահիրէ, 1937:
 Ն. Ակիբեան, Բաղէշի դպրոցը, Վիեննա, 1952:
 Կովրէկեան—Դրանսիականիոյ Հայոց:
 Զաքարիա Ազուլեցի, Օրագրութիւն:
 Բ. Կիլիսեան, Պատմութիւն կաթողիկոսաց Կիլիկիոյ, Անթիպոլիս, 1939:
 Բ. Կիլիսեան, Կոլոտ Յովհաննէս Պատրիարք, ՄԺ, 1 ՝ Մանր ժամանակագրութիւններ (13—18-րդ դդ.) Հտ. 1, Կազմեց Վ. Ա. Հակոբյան, ՄԺ, 2 ՝ Երևան, 1951, Հտ. 2, 1956:
 Յակոբ Կարենցի, Տեղեկագիր Վերին Հայոց, Վաղարշապատ, 1903:
 Հ. Ոսկեան, Բարձր Հայքի վանքերը, Վիեննա, 1951:
 Հ. Ոսկեան, Գուգարքի վանքերը, Վիեննա, 1960:
 Հ. Ոսկեան, Կիլիկիայի վանքերը, Վիեննա, 1957:
 Հ. Ոսկեան, Սերաստիայի, Խարբերդի, Տիարպէթրի և Տրապիզոնի վանքերը, Վիեննա, 1962:
 Հ. Ոսկեան, Վասպուրական-Վանի վանքերը, Հտ. Գ, Վիեննա, 1947:
 Հ. Ոսկեան, Տարօն-Տուրուրեանի վանքերը, Վիեննա, 1953:

